זון אויפגאנג — 4.18.
זון אונטערגאנג — 8.39.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע ווארט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

ווערטער:
קלאר, מודיע.

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

מאנטאג, כ' סיון, תר"ץ. — דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג — Published daily except Saturday and Sunday. — Vol. 20, No. 119. Winnipeg, Monday June 16, 1930.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JUN 28 1930
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

מאניו זאָגט ווידער צו יושר'דיקע באהאנדלונג צו אידן

מאניו איז ווידער פרעמיער פון רומעניע

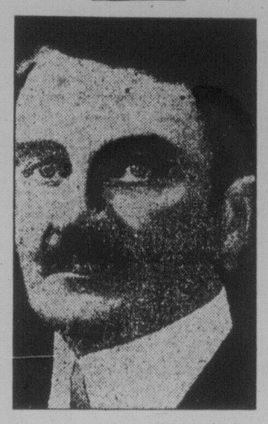

יוליום מאניו

בוקארעסט, יוני 14. — געוועזענעם פרעמיער יוליום מאניו איז געלונגען ווידער צו פארמירן א רעגירונג, אין וועלכער דער צייטווייליקער פרעמיער מי־ראנעסקו האט פארנומען זיין פריעריקן פאסטן פון אויסער מיניסטער.

לאנדאן, יוני 15. — באראן יאנעסקו, א פריינט פון קעניג קארול, האט דא דערקלערט, אז די ליבעראלן אונטער בראטיאנו האבן אנגעפירט פארהאנדלונגען מיט פרינץ שארל, פון בעלגיע, וועגן איבערגעבן אים דעם רומענישן טראן, און קארול'ס צוריקקער האט איבערגעשלאגן זייערע פלעגער.

די לאגע אין לאנד, הערצייליט יאנעסקו, איז געווען א קריטישע, צוליב בראטיאנו'ס פאליטיק אויסצושליסן אויס־לענדישן קאפיטאל, האבן די פויערס ניט געהאט קיין קרעדיטן און די פינאנציע־לע לאגע אין לאנד איז געווען זייער א שווערע. עס האט געהאלטן בי א רעד־וואלוציע, וואס די ליבעראלן האבן גע־וואלט אויסמיידן דורך א נייער דיקטע־טיע. קארול'ס צוריקקער, האפט ער, וועט צוגעדיכט שטעלן דאס לאנד, ווייל מיט א שטארקער מאכט וועט רומעניע איצט קאנען קריגן די נויטיקע קרעדיטן.

ריכטער דארף אנטשיידן אויב 90 פאר שיך איז אן אורזאך פאר א גט

בערלין, יוני 16. — אין א הינז גע־ריכט ליגן איצט 90 פאר ווייבערשע שיך, אין דער ריכטער דארף אנטשיידן צי זאל ער צוליב זיי גט'ן מאן און ווייב, אדער ניט.

א געוויסע פרוי איז ביי פארשיידענע געלעגענהייטן קאמפלימענטירט געווארן, אז זי האט אויסערגעוויינלאך שיינע פיס. פאר'שיכו'ט פון קאמפלימענטן, האט זי געווידמעט איר גאנצע צייט צו אירע פיס, און זי האט טגעהאלטן אין איין פוצן זיי מיט נייע שיך, און זי האט געבעטן איר שוכווארג פון זעקס ביז צען מאל א טאג. זי פארלאנגט איצט 90 פאר שיך, מיט וועלכע זי האט אויסגעפילט יעדן לייזיקן פלאץ אין הויז. זי האט אפילו ארויסגע־ווארפן די ביכער פון איר מאנס ביכער שאפע און זי האט זי פארלייגט מיט שיך.

ניט קאנענדיק מער פארטראגן די שיך עפידעמיע וואס האט זיך אריינגעכאפט אין זיין פרוים קאפ, האט איר מאן זי אנגעקלאגט אויף א גט. דער ריכטער קנייטשט איצט זיין שטערן און ער ווייסט ניט ווי אזוי צו לייזן די דאזיקע פראבלעם.

אמעריקאנער טאריף ביל אָנגענומען; וועט אונטערגעשריבן ווערן פון פרעזידענט הואווער

וואשינגטאן, יוני 16. — נאך לאנג דיסקוסיעס וואס האבן אנגעהאלטן פאר איבער א יאר צייט, האבן ביידע הייזער גוטגעהייסן דעם טאריף ביל, וואס פאר־נעעסערט די טאריפן אויף א צאל אינ־פארט ארטיקלען, הויפטזעכלאך לאנד־ווירטשאפטלאכע פרעזידענט הואווער האט אנאנסירט, אז ער וועט דעם ביל אונטערשרייבן.

דער פרעזידענט דערקלערט דערביי, אז דער ביל איז הויפטזעכלאך געציילט צו פארבעסערן די לאגע פון'ם פארמער. ער דריקט אויס זיין צופרידענהייט מיט'ן פונקט פון'ם ביל, וואס מאכט דעם טאריף בוינזאמ, שאפנדיק א ספעציעלע קאמי־סיע, וואס לאזט רעקאמענדירן דער רעגי־רונג צו ענדערן איינעם אדער א צוויי־פונקט, ווען דאס איז נויטיק. דאס וועט מען קאנען טאן, דיינקט דער פרעזידענט, ווען אויסלענדישע מלוכות ווילן שטעלן גערעכטע פאדערונגען.

אטאוואה, יוני 16. — ווען דער נייער אמעריקאנער טאריף ביל איז ארויס, וועט ער העכערן דעם טאריף ניט בלויז אויף א צאל ארטיקלען וואס קאנא־דע פארטירט אין די שטאטן, נאר אויך די טאריפן פון די זעלבע אמעריקא־נער פראדוקטן וואס ווערן געשיקט קיין קאנאדע. — א דאנק דאנענם לעצטן "קאנטערווייליגנג" טאריף, צווישן די דאזיקע ארטיקלען זיינען האבער, פוטער, אייער און בחמות.

פרץ שול הערט אויס באריכטן און דערזיילט נייע באאמטע

וו. קעלער, דערזיילטער פארזיצער

די יערלאכע פארזאמלונג פון עלטערן און מיטגלידער פון פרץ־שול אין דורכגע־פירט געווארן לעצטן דאנערשטאג אוונט, וואו באריכטן זיינען אויסגעהערט געווא־רן און באאמטע פאר'ן נייעם לערן־יאר זיינען דערזיילט געווארן.

די פאלגנדיקע זיינען דערזיילט גע־ווארן: וו. קעלער, פארזיצער; ב. קא־הן, קאסירער; ג. שעפס, פינאנץ־סע־קרעטאר; ח. פערלמאן, הויז פארזאלטער און אן עקזעקוטיווער קאמיטעט פון 20 פערזאן. י. א. טשערניאק, געוועזע־נער פארזיצער, און נ. זערטשעו, גע־וועזענער פינאנץ־סעקרעטאר, האבן גע־בעטן צו באפרייען זיי פון זייערע ספע־ציפישע פליכטן וואס זיי האבן געטראגן פאר יאהרן, און זיי זיינען אריין אין עק־זעקוטיוון קאמיטעט ווי געוויינלאכע מיטגלידער.

דער פינאנציעלער באריכט האט גע־צייגט א הכנסה פון איבער 17 טויזנט דאלאר, פון וועלכע קארגע 12 טויזנט דאלאר איז געקומען פון שכר־לימוד. דאס יאר איז דורכגעגאנגען מיט א דעפיציט פון 281 דאלאר.

די דורכשניטלאכע צאל קינדער פאר'ן יאר איז געווען 568, אין ווי האבן אין שול געלערנט 208 אינגלאך און 356 מיידלאך. דער וואוקס פון קינדער דאס יאר איז געווען 64 אין פארגלייך מיט לעצטן יאר, און דער וואוקס אין שכר לימוד, — $170 א חודש. דער דורכשניט שכר־לימוד פאר קינד לעצטן יאר איז געווען $2.25, און דאס יאר — $2.36. 77 קינדער האבן געלערנט פריי.

די שטימונג אויף דער פארזאמלונג איז געווען א געהויבענע, און דער נייע ער קאמיטעט איז אנטשלאסן צו ארבעטן מיט באנייטער ענערגיע פאר דעם ווייטערדיקן אינערלאכן און אויסערלאכן פארשריט פון דער שול.

פעספילד נעמט ניט אויף אידישע דעלעגאציע

לאנדאן, יוני 16 (איטא). — לארד פעספילד, קאלאניאל מיניסטער, האט זיך אפגעזאגט פון אויפנעמען א דעלעגאציע פון דער אידישער "באדד אף דעפיוטיס", וועלכע האט אים געוואלט דערלאנגען איר פראטעסט קעגן דעם אפשטעל פון דער אידישער אימיגראציע קיין ארץ־ישראל.

ד. קאָפּמאַן באַשטעטיקט פון סענאַט אַלס אַמעריקאַנער גע־זאַנדטער קיין סיאַם

וואשינגטאן, יוני 15 (איטא). — דער סענאט האט באשטעטיקט ד"ר נאמיאציע פון דייוויד ע. קופמאן אלס אמעריקא־נער געזאנדטער קיין סיאם, וואס געפינט זיך אין דרום אזיע. מר. קופמאן האט מיט עטלאכע מאנאטן צוריק רעזיגנירט אלס אמעריקאנער געזאנדטער קיין באר־ליווע, ווייל ער איז געווען דער פארמיט־לער ביים אויסגלייכן דעם טאנקא־אריקא־סכסוך צווישן די זיד־אמעריקאנישע רע־פובליקן טשילי און פערו, און באליוויע און געווען א פאראינטערעסירטער דריט־טער צד.

מר. קופמאן איז אן ארוואקאט וואס האט זיך ספעציאליזירט אין אינטערנא־ציאנאלע ענינים. ער איז פיל יאהן געווען אקטיוו אין פענסילוואניער פאליטיק, אבער איז קיינמאל ניט דערוויילט געווארן צו קיין אמט.

—(::)—

בריוו קאסטן

מ. נאטאנסאן און אנדערע אונטערגע־שריבענע. — צוליב במאנגל אין פלאץ און אין צייט, האט אייער בריוו ניט געקענט געדרוקט ווערן־היינט. ער וועט פארעפנט־לאכט ווערן, מיט אן ענטפער, מארגן.

לאנדאן, יוני 15 (איטא). — די פא־לעסטינער אראבער נרייטן זיך ווידער אויפצולעגן דעם אנטי אידישן באיקאט מומענדיקן מאנטאג, לויט א מעלדונג פון ירושלים, וואס די "רויטער נייעם אנגע־טור" האט דא פארשפרייט.

אַראַבישע צייטונג סטראַשעט מיט אויפשטאַנד, אויב פאַראורטיילטע אַראַבער ווערן ניט באַגנאַדיקט

(ספּעציעלע טעלעגראַמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

ירושלים, יוני 16 (איטא). — אן אויפ־שטאנד פון'ם אראבישן יוגנט ווערט גע־סטראשעט אין דער אראבישער צייטונג "אל האיאם". אויב די דריי פאראורטיילט־טע אראבער, וועלכע זיינען ניט באגנא־דיקט געווארן, וועלן הינגעריכטעט ווערן אין דעם באשטימטן טאג, מארגן (דונס־טאג).

די צייטונג באזירט איר דראָאונג אויף דער טעלעגראמע פון עכו, אין וועלכער עס ווערט געפארערט די באגנאדיקונג פון די דריי אראבער, און ווערט דערקלערט, אז דאס מוז געטאן ווערן, ווייל אנדערש וועט "דער וואולקאן אויסברעכן".

די אראבישע צייטונג "ירמוק" סטראַ־שעט, אז דער זיבעצנטער יוני וועט ווערן א טאג פון אויפרייזן לוט נאר אין פאַר־לעסטינע, נאר אין אלע אראבישע לענ־דער, און זי גיט צו: "מיר ראטן דער דער־גירונג אויסצומיידן דעם אויסברוך".

עפּנט היינט קאַמפּיין פאַר דער רעגירונגס פאַרטיי

פרעמיער מאקענזי קינג

פרעמיער מאקענזי קינג פייערט היינט זיין ערשטן שאס אינ'ם וואל קאמפּיין. זיין ערשטע רעדע וועט ער האלטן אין ברענטפארד, אנט., אבער זי וועט פאר־שפרייט ווערן דורך ראדיא איבער'ן גאנצן לאנד (אין ווינניפעג ווערט זי אויפגענומען פון דער סי. קיי. וויי.). די 10 אוונט (צענטראלע צייט, ווינניפעג).

—(::)—

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּי־וואַק אַריבערגעצויגן אין אַ נייער דירה

די געזעץ פירמע פון טשערניאק, קאפ־שטיין און ספּיוואק, ארוואקאטן, סאלי־סיטארס און נאטאריוסן, בעטן אונז צו אנאנסירן, אז זיי האבן זיך איבערגעצויגן אין א נייער דירה, אין 460 מיין סטריט (צווישן בענעטיין און מעקדערמאט, אנט־קינג, ווייץ פול געביידע), וואו זיי וועלן ווייטער פראקטיצירן זייער פראפעסיע ווי געוויינלאך. זייערע טעלעפאנען פאר־בלייבן די זעלבע: 591 24 און 666 24.

באַמבע אויפריים אין דעפּאַרטמענט סטאָר פאַרניכטעט גאַנצן קוואַרטאַל אין פּערט-עמבאַי, נ. דזש.

2 טויט, 12 פעלן און 60 פאַרוואונדעט אין אומגליק — דעפּאַרט־מענט סטאָר פאַרטראָגן אין גאַס פון דער קראַפט פונם אויפריים און צעפאַלן ווי קאַרטן שטיב ל

פערט־עמבאי, נ. דזש., יוני 16. — צוויי טויט, 12 פעלנדיקע און אמווייניק־טעם 60 פארוואונדעט, און א גאנצער שטאטיקער קוואַרטאל פאקטיש פארניכ־טעט פון פלאמען, — איז דער רעזולטאט פון א באמבען־אויפריים אין א דעפארט־מענט סטאר דא לעצטן אוונט.

די עקספלאזיע האט פאקטיש אויפגע־הויבן די גאנצע געביידע פון דער סטאר אן. פארטראגן די אינמיטן גאס, וואו זי איז צעפאלן ווי א קארטן שטיבל, מיט א שרעקלאכן קראך.

אין פראנט פון דער געביידע זיינען צוויי פרויען פארשאטן געווארן אונטער די חורבות און זיינען שפּעטער ארויסגע־צויגן געווארן טויט. זיי זיינען מיט ענ־נעס קענט, 50 יאר, איינע פון די רייכ־סטע און פראמינענטסטע פרויען פון דער שטאט, און מרס. מארגאַרעט פאראוס, 50 יאר.

פאר פינף קוואַרטאלן ארום זיינען פענסטער צעשמעטערט געווארן. מען האט מורא, אז 12 פערזאן פון די איינ־וואוינער פון די ארומיקע אפארטמענט הייזער, וועלכע מען וויים ניט וואו זיי זיינען, זיינען אפשר אומגעקומען אין דער שריפה. וואס האט פאנגעפאנגען די עקס־פלאזיע.

דער מאטערעלער פארלוסט באטרעפט ניט ווייניקער ווי א מיליאן דאלאר.

—(::)—

פערזאָנען געזוכט

מיני און אסתר קאנטער ווערן גע־זוכט פון א לאקאלער לויף אינשורענס קאמפּאני, וועלכע האט וויכטיקע נייעס פאר זיי ווענן א אינשורענס קרעדיט צו זייערע נעמען. ווער עס ווייסט זייערע אדרעסן איז געבעטן צו מעלדן אין רע־דאקציע פון "דאס אידישע וואָרט".

פּאַגראָם געפאַר היינט איבער קעפּ פון אידן אין טורינגיע

בערלין, יוני 16 (איטא). — א פאגראם אטמאספערע הערשט אין דער דייטשער פראווינץ פון טורינגיע, וואו עס הערשט איצט אן עקסטרעם אנטיסעמיטישע רע־גירונג, — לויט באריכטן צו דער בערלי־נער פרעסע, וועלכע האט געשיקט אהין ספעציעלע קארעספאנדענטן אונטערצוזוכן די לאגע.

די שטיקנדיקע פאגראם אטמאספערע ווערט באזונדערט ערנסט א דאנק דער פרייער הערע וואס ווערט אנגעפירט פון די היטלעריסטן, "צו שאנדן פארניכטן אין שוסן די אידן". עס זעט אויס, אז אט די הערע וועט בוזן פלאן צו אן אויפרייס, כאטש די איד'שע באפעלקערונג פון טור־יינגיע אין זייער קליין, און שטעלט צור זאמען בלויז צוויי אידישע נפשות אויף יעדע טויזנט פון דער אלגעמיינער באַ־פעלקערונג. אזוי האט די הויפּט־שטאט וויימאר בלויז חונדערט אידן, פון א סך חכל פון א באפעלקערונג פון 50 טויזנט.

אין ערפורט, ווו עס וואוינען 150 אידן, האט דער אינגערע אונטערגע־שריבענע, — צוליב מאנגל אין פלאץ און אין צייט, האט אייער בריוו ניט געקענט געדרוקט ווערן־היינט. ער וועט פארעפנט־לאכט ווערן, מיט אן ענטפער, מארגן.

דייטשער אנטיסעמיט ווערט אַרויסגעשיקט פון עסטרייך

ווין, יוני 16 (איטא). — די אויסזוי־ונג פון מאיאר באאסס, דייטשער פירער פון עסטרייכער היימוועהר, ווערט דא דער־ווארטעט ווי א רעזולטאט, וואס איז גע־ווען צו גונסטן פון נאציאנאלן דאלאר־מוס מיט דייטשע הויטלעריסטן.

* * *

אַז מען לויפט נאָכן שלימ'מזל

ס'איז שווער צו כאפן דעם מזל, אבער דער שלימ'מזל ווארט אויף אייך אומעטום אזוי האט אנומלט געלערנט דעם פשט אטמ'ן דזשאנסאן, א נעגער, וועלכער האט מיט דער הילף פון א רעוואלווער באראויבט א "קענדי סטאר" אויפ'ן וועג אין ניו־יארקער אונעגנען, אנטליפנטריק מיט 12 דאלאר רויב.

פאר מיילן און מיילן ארום אין אין דעם געגנט געווען בלויז איין פאליצי־סטאנציע. אבער מאקע פונקט אהין דאור־קע פון אלע ערטער אין דער וועלט, האבן דעם שלימ'מזל געדארפט טראגן זיינע פיס דארטן, אויף די טרעפ פון דער פאליר־צייט סטאנציע, זיינען געשטאנען א האל־בער טוץ דעטעקטיווס, וואס האבן אויס־געקוקט די אויגן אויף אזעלכע געסט. זיי האבן שוין דורכ'ן טעלעפאן געהערט ווענן אטמאנס אוואנטיורע, און זיי האבן אים גלייך גענומען דעם פארא־נעם קבלת־פנים וואס ער האט פארדינט.

עס וועלן איצט דורכגיין א סך חדשים, איידער אטמאן דזשאנסאן וועט זיך קאר־נען לאזן צו זוכן אוואנטיורעס אין ניו־יארקער אומגעגנגן.

* * *

נאָך אַן אַרגומענט פאַר קורצע קליידלאַך

עס זיינען דא זיכער א סך ארגומענטן פאר קורצע קליידלאך, אבער געוויינלאך קומען די דאזיקע ארגומענטן ניט פון קיין גלחים . . .

אבער אט קומט א גלח, און נאך פונ'ם ביישאפ ראנג, — דער ביישאפ פון באר־קינג, ענגלאנד, און זאגט א גוט ווארט פאר קורצע קליידלאך.

דעם ביישאפ, נאטירלאך, אינטערעסירן ניט די שיינע פיסלאך פון די פרויען, חלי־לה . . . ער איז בלויז איבערצייגט, אז די קורצע קליידלאך און העלע זיידענע זאקן פארקלענערן די געפארן אויף די ווענן!

דהיינו? ווען אן אוטאמאביל פארט ביינאכט, גיבט די פראשעקטארן א ווארף זייער ליכט, וואס גלאנצט אפ אויף די העלע זיידענע זאקן. דער מאטאריסט פאר־שטייט דאן, אז דארט גייט א פרוי (— אפשר א יונגע), און ער קירעוועט זיך אפ צו לאזן זי לעבן . . .

נאטירלאך, קאן עס פאסירן פארקערט: דער מאטאריסט זאל אזוי פארקוקן זיך אויף די זיידענע זאקן, אז ער זאל אליין פארפאלן אין קאנאווע און ברעכן זיך האלז און נאקן, — אבער א ביישאפ קאן זיך מסתמא ניט פארשטעלן, אז עס זאלן זיין אזעלכע זינדיקע מענשן אויף דער וועלט . . .

* * *

די באנייטע מלוכה פונ'ם וואטיקאן, אין רוים, אונטער דעם פאבסטס קעניג־טום, האט איצט 565 בירגער. נאך 300 איינוואוינער פונ'ם פאבסטס טערריטאריע האבן נאך ניט ארויסגענומען קיין בור־גער־פאפירן.

וואָס אויף דער וועלט קאָן פאַרלויפן

א רעגן פון בלאַטע

דאס האט פאסירט אין אונזער איינע־נער מדינה, אין ניט "אמאל", ווען אלע וואונדער האבן פאסירט, נאר טאקע ערשט לעצטן פרייטאג.

אין פראוואסט, אלבערטא, אין פאר צען שעה נאכאנאנד גענאסן א רעגן פון בלאטע, פארשמירנדיק די געביידעס און די פענסטער מיט א שמוציקן צודעק. פארבייגייער וועלכע דער רעגן האט פאר־כאפט, האבן אויסגעזעען, גלייך ווי זיי וואלטן ערשט געריעט זיך אין א בלאטע.

קיין ניסים זיינען אבער דא ניט געווען. דעם "וואונדער" דערקלערט מען דערמיט, וואס א שטויב־שטורעם, וואס איז ניט קיין נייעס אין די דאזיקע מקומות, האט זיך קאמבינירט מיט'ן רעגן, אזוי אז ס'איז דערפון געווארן בלאטע שבבלאטע.

די רעגנס האבן דעם טאג געגאסן אבער איבער דעם גרעסטן טייל פון דער פראווינץ, ארום און ארום. דער שטויב־שטורעם, גלויבט מען דערפאר, האט גע־מוזט קומען ערגעץ פון דערווייטן.

* * *

אַז עס פעלט צו אַ מזומן

צו א "ברידזש", כידוע, דארף מען האבן א "מזומן" פון פיר "הענט" (אויב איר ווייסט דאס ניט, זייט איר ניט ווערט וואס די אמעריקאנער ערד טראגט אויף). צו א "ברידזש פארטיע" דארף מען האבן אמווייניקסטנס א דריי טישלאך, מיט א סך־הכל, הייסט עס, פון צוועלף פארשון. אינ'ם שטעטל דיוביוק, אייאוואַ, אין מדינת אמעריקע, האט אנומלט פאס'לד אזא צופאל:

אין געפענגעניש זיינען געזעסן א מנין וויבער, פארארטיילט פאר "בוטלעגינג". האבן זיי מישב געווען זיך, וואס וועט מען אזוי זיצן מיט צונויפגעלייגטע הענט? נמנו וגמרו, — האבן זיי, הייסט עס באשלאסן, אז מען קאן די צייט ניט פאר־שווענדן אומזיסט, מען דארף מאכן א "ברידזש פארטיע".

האבן זיי געעיילט און געצייילט, און מער ווי א מנין ניט אנגעצייילט. פעלן אויס נאך צוויי "בוטלעגערנס" צו פארפילן די שמחה.

האבן זיי אנגעשריבן די בקשה צו ריכ־טער סקאט, פארזיצער פונ'ם קריין גע־ריכט אין סי־סיטי, אייאוואַ, בזה הלשון:

"אדוני ריכטער! — אין די אינטע־רעסן פון מענשלאכקייט, בעטן מיר דיך, דו זאלסט אונז צושיקן אהער נאך צוויי 'בוטלעגערנס'. אנדערש קאנען מיר ניט מאכן קיין דריי טישלאך".

דער ריכטער וואלט זיי גערן געטאן די טובה. אבער פונקט דאן איז עס געקומען א "סלעק" אויף פרויען "בוטלעגערס", און דער ריכטער האט ניט געקאנט דערפילן זייער בקשה.

די "ברידזש פארטיע" אין טורמע איז אזוי דורכגעפאלן.

* * *

אַז מען לויפט נאָכן שלימ'מזל

ס'איז שווער צו כאפן דעם מזל, אבער דער שלימ'מזל ווארט אויף אייך אומעטום אזוי האט אנומלט געלערנט דעם פשט אטמ'ן דזשאנסאן, א נעגער, וועלכער האט מיט דער הילף פון א רעוואלווער באראויבט א "קענדי סטאר" אויפ'ן וועג אין ניו־יארקער אונעגנגן, אנטליפנטריק מיט 12 דאלאר רויב.

פאר מיילן און מיילן ארום אין אין דעם געגנט געווען בלויז איין פאליצי־סטאנציע. אבער מאקע פונקט אהין דאור־קע פון אלע ערטער אין דער וועלט, האבן דעם שלימ'מזל געדארפט טראגן זיינע פיס

דארטן, אויף די טרעפ פון דער פאליר־צייט סטאנציע, זיינען געשטאנען א האל־בער טוץ דעטעקטיווס, וואס האבן אויס־געקוקט די אויגן אויף אזעלכע געסט. זיי האבן שוין דורכ'ן טעלעפאן געהערט ווענן אטמאנס אוואנטיורע, און זיי האבן אים גלייך גענומען דעם פארא־נעם קבלת־פנים וואס ער האט פארדינט.

עס וועלן איצט דורכגיין א סך חדשים, איידער אטמאן דזשאנסאן וועט זיך קאר־נען לאזן צו זוכן אוואנטיורעס אין ניו־יארקער אומגעגנגן.

* * *

נאָך אַן אַרגומענט פאַר קורצע קליידלאַך

עס זיינען דא זיכער א סך ארגומענטן פאר קורצע קליידלאך, אבער געוויינלאך קומען די דאזיקע ארגומענטן ניט פון קיין גלחים . . .

אבער אט קומט א גלח, און נאך פונ'ם ביישאפ ראנג, — דער ביישאפ פון באר־קינג, ענגלאנד, און זאגט א גוט ווארט פאר קורצע קליידלאך.

דעם ביישאפ, נאטירלאך, אינטערעסירן ניט די שיינע פיסלאך פון די פרויען, חלי־לה . . . ער איז בלויז איבערצייגט, אז די קורצע קליידלאך און העלע זיידענע זאקן פארקלענערן די געפארן אויף די ווענן!

דהיינו? ווען אן אוטאמאביל פארט ביינאכט, גיבט די פראשעקטארן א ווארף זייער ליכט, וואס גלאנצט אפ אויף די העלע זיידענע זאקן. דער מאטאריסט פאר־שטייט דאן, אז דארט גייט א פרוי (— אפשר א יונגע), און ער קירעוועט זיך אפ צו לאזן זי לעבן . . .

נאטירלאך, קאן עס פאסירן פארקערט: דער מאטאריסט זאל אזוי פארקוקן זיך אויף די זיידענע זאקן, אז ער זאל אליין פארפאלן אין קאנאווע און ברעכן זיך האלז און נאקן, — אבער א ביישאפ קאן זיך מסתמא ניט פארשטעלן, אז עס זאלן זיין אזעלכע זינדיקע מענשן אויף דער וועלט . . .

* * *

די באנייטע מלוכה פונ'ם וואטיקאן, אין רוים, אונטער דעם פאבסטס קעניג־טום, האט איצט 565 בירגער. נאך 300 איינוואוינער פונ'ם פאבסטס טערריטאריע האבן נאך ניט ארויסגענומען קיין בור־גער־פאפירן.

מאַניו זאָגט אַז אַנטיסעמיטיזם שפּילט קלענערע פאַליטישע ראָל אין רומעניע, ווי אין פיל אַנדערע לענדער. — וועט אונטערדריקן אַנטיסעמיטישע עקסצעסן

(ספּעציעלע טעלעגראַמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

בוקארעסט, יוני 16 (איטא). — אן אידישע באפעלקערונג פון רומעניע איז בארעכטיקט צו דערוואַרטן א יושר'דיקע באהאנדלונג פון זיין נייער רעגירונג, — איז געווען די דערקלערונג וואס פרעמיער מאניו האט געמאכט אין א ספּעציעלער אינטערוויו מיט דעם קארעספּאנדענט פון דער "איטא".

פרעמיער מאניו האט געזאגט, אז די אנטיסעמיטישע פארטיי אין רומעניע איז קליין און אומבאדייטנד, און האט ווייניק קער פאליטישע וואג, ווי אין א סך אנדער רע לענדער. ער האט אויך געזאגט, אז זיין פריעריקע רעגירונג האט אויסגעטאן מער פאר די אידישע רעכט, ווי וועלכע ס'איז פריעריקע רעגירונג.

"עס זיינען דא איצט ווייניקער אויס־דרוקן פון דיסקרימינאציעס קעגן אידן, ווי ווען עס איז פריער", האט דער פרע־מיער צוגעגעבן. "ווען איר פארגלייכט די איצטיקע אידישע לאגע אין רומעניע מיט דער פריעריקער, ווען איר געפינען א באַ־מערקבאר אויסבעסערונג, וואס איז ניט בלויז א רעזולטאט פון דער רעגירונגס האנדלונגען, נאר אויך א פועל־יוצא פון דער אלגעמיינער טענדענץ פון דער גע־זעלשאפטלאכער מיינונג, וואס די רעגי־רונג האט געשאפן.

"אויב עקסצעסן ווערן אויסבערעכן, וועט די רעגירונג אנגעמען מיטלען זיי אונטער צודרייקן", — האט ער ווייטער געזאגט. "די אידן בכלל האבן ניט קיין אורזאך אנטשיידן צו ווערן מיט דער רעגירונג".

בנוגע די שטאטסלאזע אידן, וועלכע פרעמיער מאניו האט אמאל צוגעזאגט צו געבן די געלעגענהייט צו ווערן בירגער, האט דער פרעמיער געזאגט, אז די רע־גירונג האט אנגעגרייט א בירערשאפט געזעץ, וועלכן זי וועט אנברייגנען פאר דער נעקסטער סעסיע פון'ם פארלאמענט אין הארבסט.

אַמעריקאַנער טאַריף ביל אָנגענומען; וועט אונטערגעשריבן ווערן פון פּרעזידענט הואַווער

$82.000 שוין איבערגעשיקט צו די אידישע ארבעטער אין ארץ-ישראל

ניו־יארק, — דער נאציאנאלער ארבע־טער קאמיטעט האט שוין איבערגעשיקט פון הייז־יאריקן געווערקשאפטן קאמפּיין צו די אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל די סומע פון $82,000. דאס איז לערך מיט $10,000 מער ווי אינ'ם פארגאנגע־נעם יאר.

דאס געלט איז געשיקט געווארן צו דער "הסתדרות", די אלגעמיינע פעדעראציע פון די אידישע ארבעטער אין ארץ־יש־ראל, וועלכע האט דערמיט פארשטארקט אירע אינדוסטריעלע און לאנדווירט־שאפטלאכע קאאפעראטיוון, אירע שולן און קולטור אנשטאלטן, די ארבעטער קראנקן קאסע, ארבעטער היימען, און פיל אנדערע אינסטיטוציעס. באזונדער מיטהילף האט דער געווערקשאפטן קאמפּיין הייז־יאר געעבן צו די ליי־קאסעס וועלכע האבן דערמעגלאכט די ארבעטער צו אונטער־נעמען פארשיידענע קאנטראקטן, און צו די "עמפּלאימענט ביוראס", וועלכע האבן פארשאפט באשעפטיקונג פאר טויזנטער חלוצים. דער געווערקשאפטן קאמפּיין האט אזוי ארום דירעקט מיטגעהאלפן דער קאנסטרוקטיווער אויפבוי ארבעט אין ארץ־ישראל.

דער נייער אינדוסטריעלער פארזאמלונג פון "בני אברהם פרי לאנד" ווערט דורכ־געפירט היינט, 8.30 אוונט, אין דער נייע ער תלמוד תורה.

אַראַבישע צייטונג סטראַשעט מיט אויפשטאַנד, אויב פאַראורטיילטע אַראַבער ווערן ניט באַגנאַדיקט

(ספּעציעלע טעלעגראַמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

ירושלים, יוני 16 (איטא). — אן אויפ־שטאנד פון'ם אראבישן יוגנט ווערט גע־סטראשעט אין דער אראבישער צייטונג "אל האיאם". אויב די דריי פאראורטיילט־טע אראבער, וועלכע זיינען ניט באגנא־דיקט געווארן, וועלן הינגעריכטעט ווערן אין דעם באשטימטן טאג, מארגן (דונס־טאג).

די צייטונג באזירט איר דראָאונג אויף דער טעלעגראמע פון עכו, אין וועלכער עס ווערט געפארערט די באגנאדיקונג פון די דריי אראבער, און ווערט דערקלערט, אז דאס מוז געטאן ווערן, ווייל אנדערש וועט "דער וואולקאן אויסברעכן".

די אראבישע צייטונג "ירמוק" סטראַ־שעט, אז דער זיבעצנטער יוני וועט ווערן א טאג פון אויפרייזן לוט נאר אין פאַר־לעסטינע, נאר אין אלע אראבישע לענ־דער, און זי גיט צו: "מיר ראטן דער דער־גירונג אויסצומיידן דעם אויסברוך".

פּאָליטיק וועט "אויסגעזונגען ווערן", דערקלערט שיקאַגער צייטונג

אונטער א קעפל, "די ענגלישע ווייל־ער דערוואַרטעט א שווערע שטראף", האט די "שיקאגא העראלד עקזאמיינער" אפּגע־דרוקט א שטיקל נייעס פון לאנדאן, אז איינער פון די אנגעזעענסטע קאמפּיין פי־רער פון דער בריטישער קאנסערוואט־ווער פארטיי, האט דערקלערט, אז אין די קומענדיקע פעדעראלע וואלן אין ענגלאנד וועלן די קאנסערוואטיוון קאנדידאטן אויסזינגען זייערע פארשפּרעכונגען צום בריטישן פאלק.

סטענלי באלדווין, שרייבט די צייטונג, דער געוועזענער בריטישער פרעמיער, מי־ניסטער, און נעוויל טשעמבערליין, דער געוועזענער מיניסטער פון אויסלענדישע ענינים, האבן פאר דעם צוועק אנגעפאנ־גען צו נעמען מוזיק לעקציעס. עס ווערט דערוואַרטעט, שרייבט די צייטונג, אז די קומענדיקע אלגעמיינע וואלן אין ענגלאנד וועלן זיין ווי א מוזיקאלישע פייערונג.

רומעניע. פּאָליציי צווינגט בחור, פּאַרדעכטיקט אין קאָמוניזם, אָנצוטאָן זיך מיט פעפער

בוקארעסט, יוני 16. — פארדעכטדיק אז דזשיבראיל סאנטא, אן אונגארישער יונגער בחור, וועלכער האט מיט רויטע אן גרינע פעפערס גענעבן צייכנס צו זיין געריכטער, איז א קאמוניסט, האט די רו־מענישע רעגירונג אים געצוואונגען אנ־צוטאן דערצערייבן זיך מיט זיין געליב־טער, האט ניט געהאלפן.

דער יונגער פעפערריקער ראמאנטישער קאמוניסט לינט איצט אין שפּיטאל אין ערנסטן צושטאנד.

—(::)—

ציוניסטן צופרידן מיט דעם וואָס ליוק וועט ניט מער צוריק־קומען קיין פּאַלעסטינע

ירושלים, יוני 15 (איטא). — כאטש עס איז ניט זיכער, צי דאס באשטימען פונ'ם געוועזענער הויפּט־סעקרעטאר פון ארץ־ישראל, ליוק, אלס לייטענאנט גא־ווערנאר פון מאלטא, איז געטאן געווארן אלס רעזולטאט פון די פארערונגען פון די ציוניסטישע פירער, אז ליוק זאל צו־ריקגערופן ווערן פון ארץ־ישראל, איז אבער די אידישע באפעלקערונג צופרידן מיט דעם פאקט, אז ליוק וועט זיך ניט מער צוריקקערן קיין ארץ־ישראל.

עס איז ביז איצט נאך ניט באוואוסט געווארן די מיינונג וואס די אראבער האבן ווענן דעם, וואס ליוק וועט זיך ניט מער צוריקקערן אויף זיין אמט.

איינער האט דא געמאכט א סארקאסטי־שע באמערקונג, אז ליוק קען ניט מער אנ־טאן קיין שארן אין מאלטא, וואו־רים די אומרוען האבן זיך שוין דארט אנגעפאנגען.

—(::)—

ד. קאָפּמאַן באַשטעטיקט פון סענאַט אַלס אַמעריקאַנער גע־זאַנדטער קיין סיאַם

וואשינגטאן, יוני 15 (איטא). — דער סענאט האט באשטעטיקט ד"ר נאמיאציע פון דייוויד ע. קופמאן אלס אמעריקא־נער געזאנדטער קיין סיאם, וואס געפינט זיך אין דרום אזיע. מר. קופמאן האט מיט עטלאכע מאנאטן צוריק רעזיגנירט אלס אמעריקאנער געזאנדטער קיין באר־ליווע, ווייל ער איז געווען דער פארמיט־לער ביים אויסגלייכן דעם טאנקא־אריקא־סכסוך צווישן די זיד־אמעריקאנישע רע־פובליקן טשילי און פערו, און באליוויע איז געווען א פאראינטערעסירטער דריט־טער צד.

מר. קופמאן איז אן ארוואקאט וואס האט זיך ספּעציאליזירט אין אינטערנא־ציאנאלע ענינים. ער איז פיל יאהן געווען אקטיוו אין פענסילווא